

Advies bij de wijziging van het uitvoeringsbesluit bij het decreet georganiseerde sportsector, inzake het integriteitsbeleid van de sportfederaties

Op 11 januari 2019 vroeg Vlaams minister van Sport Philippe Muyters de SARC om advies bij het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 2016 tot vaststelling van de algemene erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden voor de georganiseerde sportsector, wat betreft het integriteitsbeleid van de sportfederaties. De Vlaamse Sportraad behandelde deze adviesvraag tijdens de plenaire vergadering van 24 januari 2019. Het advies werd definitief goedgekeurd op 7 februari 2019.

Situering

Het thema integriteit, en seksueel grensoverschrijdend gedrag in het bijzonder, staat al jaren hoog op de agenda in de Vlaamse sportwereld. De Vlaamse Sportraad heeft in 2011, mede op basis van een colloquium met externe deskundigen, een advies gegeven over kindermisbruik in de sport¹. Zes jaar later gaf de Vlaamse Sportraad op 24 oktober 2017 advies op eigen initiatief inzake seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport², waarin hij de opgestelde werkpunten in het advies van 2011 actualiseerde en evalueerde.

Eind 2017 werd er door de Vlaamse minister van Sport een doelstellingenkader rond seksueel grensoverschrijdend gedrag, bestaande uit zes concrete elementen, aan de erkende sportfederaties en organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding voorgelegd. Bij de gesubsidieerde sportfederaties werd dit opgenomen in de samenwerkingsovereenkomsten 2017-2020 met Sport Vlaanderen.

De hoorzittingen en werkzaamheden van de Bijzondere Commissie Grensoverschrijdend Gedrag van het Vlaams Parlement resulteerden in het decreet van 13 juli 2018 houdende wijziging van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector en van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. Het gewijzigde decreet heeft als doelstelling om het Vlaams beleid ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag in de gesubsidieerde jeugd- en sportsector te verankeren. De maatregelen in dit decreet verplichten de organisaties in kwestie om een degelijk integriteitsbeleid te voeren in de jeugd- en sportsector en om een aanspreekpunt integriteit op te richten.

¹ https://cism.be/sarc/SR_sport/adviezen/273-15-advies-kindermisbruik-in-de-sport.pdf

² https://cism.be/sarc/SR_sport/adviezen/20171024_advies_seksueel_grensoverschrijdend_gedrag_sport.pdf

Het voorliggend voorontwerp van besluit specificeert de decretale maatregelen en verwerkt deze in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 2016 tot vaststelling van de algemene erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor de georganiseerde sportsector.

Advies

Algemeen

De Vlaamse Sportraad is tevreden dat de maatregelen ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag in de gesubsidieerde sportsector verankerd worden. Verder zijn de leden tevreden over de manier waarop het voorliggende voorontwerp van besluit de decretale maatregelen en bepalingen specificeert en uitwerkt. Ook vindt de Vlaamse Sportraad het positief dat het voorliggend voorontwerp van besluit tot stand is gekomen in nauw overleg met de sector. Zowel VSF als ICES zijn betrokken geweest bij dit proces.

De Vlaamse Sportraad merkt wel op dat het voorliggende uitvoeringsbesluit niet volledig overeenstemt met de bepalingen in het decreet van 13 juli 2018 houdende wijziging van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector en van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de taakomschrijving van het aanspreekpunt integriteit (API). De leden vragen dan ook om te overwegen om het decreet van 13 juli 2018 naar aanleiding van dit uitvoeringsbesluit aan te passen en deze discrepanties weg te werken.

Takenpakket API

De Vlaamse Sportraad waardeert het feit dat een API in het voorliggende voorontwerp van besluit niet zowel de rol van eerste opvang als de rol van preventie wordt opgelegd. Volgens de Vlaamse Sportraad moet een API verantwoordelijk zijn voor de eerste opvang, maar is het de federatie die verantwoordelijk is voor de preventie, sensibilisering en ondersteuning. Preventie kan alsnog door een API ingevuld worden, maar dit is dan niet verplicht.

In Artikel 1. §2, 1^b van voorliggend voorontwerp van besluit wordt, naar tevredenheid van de Vlaamse Sportraad, duidelijk dat de API niet noodzakelijk met deze preventie wordt belast, maar dat hier ook andere (aanspreek)personen voor mogen worden aangesteld.

Extra taken en verplichtingen voor federaties

Hoewel de leden onderstrepen dat het een goede zaak is dat gesubsidieerde federaties verplicht worden om hun verantwoordelijkheid te nemen op vlak van integriteit, willen zij tegelijkertijd benadrukken dat dit extra verplichtingen met zich meebrengt die veel vragen van deze federaties. De ervaring met de zes maatregelen inzake integriteit uit de samenwerkingsovereenkomst met Sport Vlaanderen, laat al zien dat er voldoende mankracht, budget en tijd nodig is om deze verplichtingen goed uit te voeren.

Budget ICES

Daarnaast wil de Vlaamse Sportraad zijn waardering uiten voor het feit dat er extra budget beschikbaar is voor ICES in 2018-2020 rond grensoverschrijdend gedrag. Met dit budget werd een nieuw personeelslid aangesteld die federaties en sportdiensten kan begeleiden bij concrete cases omtrent grensoverschrijdend gedrag. Door de complexiteit en diversiteit van deze cases, is deze ondersteuning voor federaties en sportdiensten noodzakelijk.

De Vlaamse Sportraad wil de Vlaamse Regering dan ook vragen om de mogelijkheid te bekijken om dit budget voor een langere termijn beschikbaar te stellen voor ICES. Door de voorheen genoemde diversiteit en complexiteit van de cases omtrent seksueel grensoverschrijdend gedrag, alsook door het feit dat niet elke organisatie op korte termijn al één of meerdere cases zal behandelen, zal het voor veel organisaties namelijk lang duren voordat zij volledig vertrouwd zijn met deze materie. Deze ondersteuning is daarom niet enkel cruciaal in de eerste jaren van het werken rondom de cases omtrent grensoverschrijdend gedrag, maar ook op langere termijn.

Mediacampagne

Tot slot vraagt de Vlaamse Sportraad aan de Vlaamse Regering om de optie te bekijken om een mediacampagne op te zetten voor de gehele sportsector in Vlaanderen om veilig en ethisch sporten te promoten en de problematiek rondom grensoverschrijdend gedrag aan te kaarten.

Samenvattend

De Vlaamse Sportraad adviseert positief bij voorliggend voorontwerp van besluit. De leden zijn tevreden dat de maatregelen ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag in de gesubsidieerde sportsector verankerd worden. Ook zijn zij tevreden over de formulering van de bepalingen en maatregelen in dit besluit, zeker met betrekking tot de verbeterde definitie en beschrijving van een API. Verder is de Vlaamse Sportraad positief over het feit dat voorliggend voorontwerp van besluit in overleg met de sector is opgesteld.

De Vlaamse Sportraad merkt wel op dat het voorliggende besluit niet volledig overeenstemt met de bepalingen in het wijzigingsdecreet van 13 juli 2018. De leden vragen dan ook om te overwegen om dit decreet naar aanleiding van dit uitvoeringsbesluit aan te passen en deze discrepanties weg te werken.

Daarnaast willen de leden benadrukken dat, hoewel deze maatregelen omtrent het integriteitsbeleid worden aangemoedigd, dit extra verplichtingen met zich meebrengt die veel vragen van de sportfederaties. Verder wil de Vlaamse Sportraad de Vlaamse Regering vragen om de mogelijkheid te bekijken om het extra budget voor ICES een langere termijn beschikbaar te stellen. Tot slot vraagt de Vlaamse Sportraad aan de Vlaamse Regering om de optie te bekijken om een mediacampagne op te zetten voor de gehele sportsector in Vlaanderen om veilig en ethisch sporten te promoten en de problematiek rondom grensoverschrijdend gedrag aan te kaarten.

Namens de Vlaamse Sportraad,

Christophe Cools, voorzitter
Sophie Cools, ondervoorzitter
Maarten Koolen, secretaris